

En un moment de la inauguració de l'exposició, visitants de l'IVAM miren l'obra *Njoja Bar* (2006) de l'artista angolès Kluani Kia Henda.

L'art africà contemporani s'exhibeix sense complexos

Estan molt lluny de les pintures rupestres, de les figuretes de fang o d'ivori i de les màscares de fusta tan apreciades per l'egocentrisme occidental. Són artistes africans, contemporanis i multidisciplinars que s'han aplegat per reivindicar la seua identitat i el seu pluralisme. De moment, han triat València per a mostrar les seues obres. Encara que només és el principi del seu periple per Europa. Vénen sense complexos. I amb motiu.

Són fins a 137 artistes oriünds de 26 països africans com ara Nigèria, Algèria, Etiòpia, Sud-àfrica, Angola o Mali, entre d'altres. Encara que a València, sota el títol "SD Observatori", no han vingut tots. Més de 500 obres integren el conjunt artís-

tic aplegat pel col·leccionista congolès Sindaka Dokolo. Fernando Alvim, comissari de la mostra, n'ha seleccionat 71 per acostar l'art africà contemporani als visitants de l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM). Els artistes d'origen angolès i sud-africà hi predo-

minen, però no són els únics que destaquen. William Kentridge (Johannesburg, 1955) és potser el vídeo-artista més conegut dels presents a "SD Observatori" i exposa una instal·lació composta per dibuixos al·lusius a problemes antropològics, polítics i socials. La kenyana Loulou Cherinet (1970) mostra al visitant un debat entre immigrants africans a Suècia, país on resideix l'artista, al seu vídeo *White woman* (2002). Només dos dels expositors no són africans, però han estat elegits per la seua estreta relació amb el continent negre. Un d'ells és el barceloní Miquel Barceló, que ha produït gran part de la seua obra plàstica a Mali i per això, potser, té la distinció de ser l'únic europeu que exposa una pintura a la mostra; el seu *Noyau noir* (1999). L'altre forà és el cubà Ihosvanny, nascut a l'Havana però que viu i enregistra les seues creacions de vídeo a Luanda (Angola).

Prova de l'eclecticisme d'aquest observatori, juntament amb la varietat de nacionalitats, són els diversos materials emprats i tècniques mostrades. L'alumini utilitzat com a suport, un mural pintat directament a les parets de la sala del museu, la tinta índia sobre paper, un atípic tapís tricolor, les esmentades projeccions de vídeo i d'altres instal·lacions informàtiques, com ara les del nigerià Oladélé Ajiboyé Bamgboyé (1963), on es demana la interactivitat del visitant són algunes de les obres que els curiosos podran trobar fins al 10 de setembre a la galeria 3 i la sala 7 de l'IVAM. Tot un seguit de propostes transgressores que tenen com a protagonista exclusiu el continent africà. Una manera d'acostar la gent del Nord al Sud a través d'un art que trenca motlles i arracona estereotips.

Obrint la porta d'Europa. És la primera vegada que aquesta exposició trepitja terres europees, encara que després té previst viatjar pel vell i pel nou continent. Regne Unit, Bèlgica, Itàlia, Brasil i Estats Units són algunes de les seues properes destinacions. Les dates i les ciutats encara no estan confirmades, però de segur que hauran d'esperar fins al 2007. Abans d'aquest recorregut, la col·lecció de Sindaka Dokolo tornarà a l'Àfrica per exhibir el seu art

a casa, a la segona Triennial d'Art Contemporani de Luanda (Angola). I és que aquest país és avui tota una explosió de cultura. Després de més de 26 anys de guerra civil i amb només quatre en situació postbèl·lica, Angola reviscola de les seues cendres començant l'edifici pels seus fonaments: ara treballa en l'educació del seu poble, més concretament des de l'aprenentatge en l'art. Luanda, la capital angoleesa, s'ha convertit ja en un centre cultural de referència en l'Àfrica negra. Des de 2002, a la capital de l'excolònia portuguesa s'ha posat en marxa la Triennial d'Art Contemporani i s'ha obert al públic el Centre d'Art Contemporani. A més està previst que enguany també s'inaugure a Luanda el primer Institut Superior de les Arts del país, per impulsar la creació dels artistes nadius.

Per tant, l'observatori de Sindaka Dokolo no és només una exposició. Darrere d'aquesta exhibició artística es troba un projecte que intenta superar els tòpics, els "traumes" i les "paranoies" que es relacionen amb la cultu-

L'impuls als artistes nadius ha convertit Angola en un centre cultural de referència per al continent africà

ra africana. Una exposició que ratifica l'existència de la tradició i de la història a l'Àfrica, però també de la modernitat i, un pas més enllà, de la contemporaneïtat. Es tracta d'una mostra que té com a principal objectiu difondre l'art africà contemporani, més enllà d'allò que les retines i ments occidentals entenen com a tal; lluny de les representacions artístiques tribals, primitives o *naïves*, de traços molt bàsics i de caràcter colorista, representant una societat homogènia; ara alegre i festera, ara violenta i guerrera. Una mostra

concebuda per sorprendre la resta del món amb un art africà que és viu i que, tot i el seu pluralisme, té una identitat pròpia. Però també per demostrar-ho als africans mateixos, ja que "l'art és -segons Alvim- com un camí d'humanització". En aquest sentit, Sindaka Dokolo matisa que aquesta "no és una col·lecció inspirada en el sud i basada en el nord, per a un públic descodificat del context africà" i que "la col·lecció és en l'epicentre de la inspiració i l'imaginari d'Àfrica". I és que no és possible deslligar l'obra d'un artista del seu context. Per a Dokolo l'observatori representava una "inversió intel·ligent dels habituals fluxos culturals" i visitar-lo i comprendre-lo representa un "posicionament ètic imprescindible per al desenvolupament cultural de l'Àfrica". I aquestes declaracions no són poca cosa, ja que, com afirma orgullós Alvim, és la primera vegada que s'exhibeix a Europa "una exposició feta, pensada i finançada per un africà".

Laura López

1906-2006 CENTENARI COMISSIÓ 11 de SETEMBRE

11 de Setembre 2006 **11 de Festa per la llibertat**

A partir de les 19.30 h, Concert amb:

KUMBES DEL MAMBO

MOUSS & HAKIM

OBRINT PAS

A partir de les 10.00 h, Mostra d'entitats dels Països Catalans

A les 11.00 h, Viu l'11 en família: festa infantil i Macedònia en concert

Arc de Triomf, passeig Lluís Companys, Barcelona

Ho convoca i organitza:
Comissió 11 de Setembre
www.11setembre.org

EL PUNT
FLAIX

Sant Aniol

El Trianglo

EL TEMPS

3

Capital llibertat

reciclatelà

AVUI+

VILAVICA

© 2006 - Eduard i Mica